

Arbejdsmarkedets Feriefond
Att.: Direktør Nina Löwe Krarup
Fondenens Hus
Otto Mønstedes Gade 5
1571 København V

ADVOKATPARTNERSELSKAB
WWW>NNLAW.DK

FREDERIKSBERGGADE 16
1459 KØBENHAVN K

CVR. NR. 32 30 33 74

TEL +45 33 11 45 45
FAX +45 33 11 80 81

BH@>NNLAW.DK

20. AUGUST 2019
REF. 62.753

FORÆLDELSES- OG RENTESPØRGSMÅL VEDRØRENDE UHÆVEDE FERIEPENGE

I henhold til § 36 i ferieloven tilfalder feriegodtgørelse, der ikke er hævet af lønmodtageren inden udløbet af ferieåret, løn under ferie og ferietillæg, der ikke er udbetalt til lønmodtageren inden udløbet af ferieåret, og som ikke udbetales efter §§ 34 a eller 34 b, statskassen og AFF, medmindre overførsel er sket til et senere ferieår, eller en lokal feriefond har modtaget beløbet.

AFF har anmodet mig om at redegøre for, hvorledes AFFs krav i henhold til § 36 forældes, samt hvorledes der beregnes rente af kravet.

Forældelsesfristerne

Ferieloven indeholder ikke bestemmelser, der regulerer forældelse af AFFs krav i henhold til § 36. Om et krav er forældet, skal derfor bedømmes efter forældelseslovens regler.

Efter forældelsesloven er udgangspunktet, at krav forældes 3 år efter det tidligste tidspunkt, hvor et krav kunne kræves betalt.

For krav, som støttes på aftale om udførelse af arbejde som led et ansættelsesforhold, er forældelsesfristen imidlertid 5 år.

Spørgsmålet er herefter, om AFFs krav på indbetaling efter ferielovens § 36 over for arbejdsgiveren er omfattet af denne særlige forældelsesbestemmelse for lønkrav, eller om denne bestemmelse alene omfatter krav, der rejses af lønmodtagere over for en arbejdsgiver.

Forarbejderne til bestemmelsen, der har overskriften "Lønkrav", anfører herom, at bestemmelsen omfatter arbejdstagers og arbejdsgivers krav mod hinanden i anledning af et ansættelsesforhold, herunder feriepenge. Denne formulering tyder på, at bestemmelsen alene omfatter krav mellem lønmodtageren og arbejdsgiveren.

I samme retning taler, at AFFs krav følger direkte af ferieloven og ikke i alle situationer er afledt af lønmodtagerens krav. Dette gælder eksempelvis, hvor lønmodtageren har holdt mindre end 4 ugers ferie i et ferieår.

Spørgsmålet om, hvilken forældelsesfrist der gælder AFFs krav mod arbejdsgivere, har flere gange været prøvet ved domstolene.

I dommen, refereret i UfR 2003.938, fandt Østre Landsret, at AFFs krav ikke var omfattet af den tidligere gældende forældelseslovs bestemmelse om lønkrav, idet landsretten anførte, at AFFs krav ikke støttedes på aftale mellem AFF og arbejdsgiveren, men fulgte selvstændigt af ferieloven. Som følge heraf var forældelsesfristen 20 år.

Modsat nåede Østre Landsret i dom af 22. marts 2013 i sagen AFF mod Odense Kommune og Coop Danmark A/S og sagen Varde Kommune, Struer Kommune, Region Hovedstaden og Region Midtjylland mod AFF frem til, at uhævet feriegodtgørelse var omfattet af den tidligere gældende ferielovs bestemmelse om lønkrav, idet kravet støttedes på aftale om udførelse af arbejde. Landsretten fremhævede, at dette gjaldt, uanset at det ikke længere var lønmodtageren, der kunne gøre kravet gældende.

Ordlyden af den tidligere gældende ferielovs bestemmelse vedrørende lønkrav er bortset fra en sproglig modernisering uændret i den nugældende ferielov, idet ordlyden før var "*en fordring, som støttes på overenskomst om ... udførelse af arbejde...*", hvorimod ordlyden i dag er "*fordringer, som støttes på aftale om udførelse af arbejde som led i et ansættelsesforhold.*"

På baggrund af Østre Landsrets dom af 22. marts 2013, der ikke af AFF blev indbragt for Højesteret, er det min vurdering, at AFF med rette kan lægge til grund, at AFFs krav mod arbejdsgivere vedrørende uhævet feriegodtgørelse forældes efter forældelseslovens § 4 på 5 år.

Suspension af forældelsesfrister

Forældelsesfristen vil imidlertid være suspenderet, så længe en fordringshaver, dvs. AFF, er ubekendt med sit krav. Forældelsesfristen regnes i så tilfælde først fra den dag, hvor suspensionen ophører, dvs. den dag hvor AFF fik eller burde have fået kendskab til kravets eksistens.

Suspensionen af forældelsesfristen kan dog kun løbe en begrænset periode, hvilket betyder, at krav forældes senest 10 år efter kravets opståen, dvs. det tidligste tidspunkt hvor AFF kunne kræve at få fordringen opfyldt. Denne 10 års-frist kaldes den absolutte forældelsesfrist.

AFFs krav, der burde være betalt, tidligere end 10 år før AFF konstaterer at have kravet, vil derfor være forældet efter den absolutte 10 års-frist, uanset at AFF har været uden viden om kravets eksistens.

Spørgsmålet om, under hvilke omstændigheder AFF kan anses for ubekendt med et krav, blev pådømt i Østre Landsrets ovennævnte dom af 22. marts 2013.

Arbejdsgiverne havde under sagen gjort gældende, at AFFs krav om betaling af uhævet feriegodtgørelse for optjeningsårene 1995-2000 var forældet, idet forældelsesfristen ikke havde været suspenderet. I dommens præmisser anførte landsretten herom følgende:

"Arbejdsmarkedets Feriefond anførte i sit brev af 18. januar 2008 til blandt andre Kommunernes Landsforening, at stort set ingen arbejdsgivere til og med 2006 havde indbetalt værdien af ikke afholdt ferie med løn og ferietillæg til Arbejdsmarkedets Feriefond. Først i 2007 med virkning for optjeningsåret 2005 iværksatte Arbejdsmarkedets Feriefond en procedure, hvorefter arbejdsgiverne fik meddelelse om pligten til at afregne sådanne krav. Retten finder det på denne baggrund ikke godtgjort, at Arbejdsmarkedets Feriefond som følge af utilregnelig uvidenhed om faktiske forhold har været ude af stand til at gøre sine eventuelle krav for optjeningsårene 1995-2000 gældende før 2007, jf. forældelseslovens § 3."

Østre Landsret nåede herefter frem til, at de rejste krav vedrørende optjeningsårene 1995-2000 var forældede.

Landsrettens præmisser er relevante for alle arbejdsgivere, idet AFF som anført i præmisserne i 2007 iværksatte en række tiltag for at gøre landets arbejdsgivere opmærksomme på deres pligt til at indbetale uhævet feriegodtgørelse til AFF, alternativt til at foretage indberetning til AFF om, at der ikke er feriegodtgørelse at indbetale. Da arbejdsgiverne som følge af denne procedure aktivt enten orienterer AFF om, at det skyldige beløb kan opgøres til kr. 0 eller foretager indbetaling til AFF af et af arbejdsgiveren opgjort beløb, er AFF er berettiget til at gå ud fra, at arbejdsgivernes 0-indberetning, respektive indbetaling, er korrekt.

Viser det sig efterfølgende, at der er arbejdsgivere, der trods indberetning til AFF om at der ikke skulle ske indbetaling til AFF, har været forpligtet til at foretage indbetaling til AFF, er AFFs krav over for disse arbejdsgivere forældede på det tidligste tidspunkt af enten 5 år, efter at AFF har opnået denne viden eller ved udløbet af den absolutte forældelsesfrist.

I § 34, stk. 3 i den nye ferielov, der træder i kraft den 1. september 2020 er det direkte anført, at AFFs krav på uhævet feriebetaling forældes 5 år efter forfaldsdagen, dvs. 15. november efter ferieårets udløb, da der har været rejst tvivl herom, og da det ikke har været direkte reguleret i loven. I lovforslaget til lov nr. 496 af 1. maj 2019 er der ved fremsættelsen i punkt 2.10.3 anført følgende om den nye bestemmelse:

”Det foreslås, at Arbejdsmarkedets Feriefonds og de private feriefondes krav på uhævet feriebetaling efter § 36, stk. 1 og 2, i lov om ferie, jf. lovbekendtgørelse nr. 1177 af 9. oktober 2015, forældes 5 år efter forfaldsdagen efter 1. pkt.

Det foreslås tilsvarende, at Arbejdsmarkedets Feriefonds og de private feriefondes krav på uhævet feriebetaling efter § 34, stk. 1 og 2, i lov nr. 60 af 30. januar 2018 om ferie, som træder i kraft 1. september 2020, forældes 5 år efter forfaldsdagen efter 1. pkt.

Det betyder, at fondenes krav på uhævet feriebetaling forældes den 15. november 5 år efter ferieårets/ferieafholdelsesperiodens udløb. Herved vil såvel forældelsens længde samt begyndelsestidspunkt være fastsat. Forældelseslovens regler vil i øvrigt finde anvendelse, hvilket betyder mulighed for forlængelse af fristen til op til 10 år, ved ukendskab til kravets eksistens.

Herved lovfæstes den praksis som Arbejdsmarkedets Feriefond har administreret efter.”

Det er min vurdering, at vedtagelsen af denne nye forældelsesregel statuerer, at AFFs hidtidige praksis vedrørende forældelse har været korrekt.

Afbrydelse af forældelsesfristen

Forældelsesfristen på 5 år kan for det første afbrydes ved arbejdsgiverens erkendelse af sin forpligtelse.

Erkendelsen kan være udtrykkelig – også mundtlig – eller ved arbejdsgiverens handlemåde.

Erkendelse skal for at afbryde forældelsen identificere den skyld, erkendelsen omfatter, mens det ikke er en betingelse, at skyldens størrelse præciseres, i det omfang der ikke er tvivl eller tvist herom. Er der omvendt tvivl om skyldens størrelse, eller hvordan skylden beregnes, vil erkendelsen ikke afbryde forældelsesfristen.

En erkendelse kan omfatte en del af skylden, og forældelsen vil i så fald kun være afbrudt for den erkendte del af skylden.

Forældelsesfristen afbrydes for det andet, når AFF foretager retslige skridt mod arbejdsgiveren, dvs. som udgangspunkt udtager en stævning mod arbejdsgiveren, med henblik på at erhverve en dom, der fastslår fordringens eksistens og størrelse.

For det tredje afbrydes forældelsen, dersom der inden forældelsesfristens udløb er indledt realitetsforhandlinger om fordringen mellem skyldneren og AFF.

Herudover afbrydes forældelsen i særlige tilfælde, fx hvis skyldneren erklæres konkurs eller afgår ved døden.

Hvis afbrydelsen af forældelsen ikke indebærer, at skylden er fastslået, fx ved anlæg af retssag eller ved indledning af forhandlinger, skal afbrydelsen følges op af AFF for at nå frem til en egentlig afgørelse, idet fordringen i modsat fald forældes efter 1 år, medmindre den oprindelige forældelsesfrist løber længere.

Afbrydes forældelsen ved erkendelse, dom, forlig etc., starter der en ny forældelsesfrist af mindst samme længde som den oprindelige frist, dvs. 5 år.

Forældelse af rentekrav

Hovedreglen i renteloven er, at også rentekrav forældes 3 år efter det tidspunkt, hvor rentebeløbet kunne kræves betalt.

For nogle af de krav, hvor der gælder længere forældelsesfrister, fremgår det af de pågældende bestemmelser, at renter af disse krav forældes efter den 3-årige forældelse.

I § 4 om lønkrav er det imidlertid ikke anført, at renter af disse krav forældes på 3 år. Det må derfor lægges til grund, at renter af lønkrav ligesom selve lønkravet forældes på 5 år.

Falder et krav bort som følge af forældelse, falder alle renter af kravet ligeledes bort; også renter påløbet inden for de 5 år.

Suspension af rentekrav

Rentekrav er også omfattet af suspensionsreglen, hvilket betyder, at renterne forældes senest 10 år efter rentekravets opståen, hvis AFF har været ubekendt med sit rentekrav. Dette vil være tilfældet i de tilfælde, hvor AFF har været ubekendt med selve kravet.

Lægges det således til grund, at AFF har været uvidende om krav mod en arbejdsgiver, kan AFF tillige kræve betaling af rente af kravet fra forfaldstidspunktet.

For afbrydelse af forældelse af rentekrav gælder samme regler som for afbrydelse af forældelse i øvrigt.

Begyndelsestidspunktet for Arbejdsmarkedets Feriefonds krav

I den nugældende ferielovs § 36, stk. 1, er anført følgende:

"Stk. 1. Feriegodtgørelse, der ikke er hævet af lønmodtageren inden udløbet af ferieåret, eller løn under ferie eller ferietillæg, der ikke er udbetalt til lønmodtageren inden udløbet af ferieåret, og som ikke udbetales efter §§ 34 a eller 34 b, tilfalder statskassen og AFF, jf. dog §§ 19 og 40."

De beløb, der efter bestemmelsen tilfalder statskassen og AFF, omfatter al optjent ret til feriegodtgørelse eller løn under ferie eller ferietillæg, som arbejdsgiveren ikke har udbetalt til medarbejderen, herunder løn, der er udbetalt til lønmodtageren i perioder, hvor lønmodtageren burde have afholdt ferie, dvs. hvor lønmodtageren ikke har holdt mindst 4 ugers ferie i løbet af ferieåret, idet der alene kan overføres 1 uges optjent ferie til senere ferieår.

Om indbetaling til AFF fremgår følgende af § 36, stk. 3 og 4:

"Stk. 3. Arbejdsgiveren eller den, der i medfør af § 31 administrerer feriegodtgørelsen, skal senest den 15. november efter ferieårets udløb afregne beløb omfattet af stk. 1 til AFF eller til et andet ferieformål, jf. stk. 2.

Stk. 4. Ved forsinket indbetaling af uhævede feriepenge efter stk. 3 skal arbejdsgiveren eller den, der i medfør af § 31 administrerer feriegodtgørelsen, betale renter heraf med 1,5 pct. pr. påbegyndt måned regnet fra forfaldsdagen til AFF eller til andet ferieformål, jf. stk. 2."

15. november efter ferieårets udløb må således anses som begyndelsestidspunktet for AFFs krav.

Morarentens størrelse og forfaldstidspunkt

Ferieloven har ikke før lovændringen i 2011 indeholdt en bestemmelse om rentens størrelse, hvorfor den for tiden før 1. maj 2011 fulgte renteloven.

Fra 1. juli 2009 og frem til 1. maj 2011 har renten i henhold til renteloven været sålydende:

2. halvår 2009: 8,55 %

1. halvår 2010: 8,20 %

2. halvår 2010: 8,05 %

1. halvår 2011: 8,05 %

Rente i henhold til renteloven beregnes pro anno, og der beregnes ikke renters rente. Rente skal betales fra forfaldsdagen, dvs. fra den 15. november efter udløbet af ferieåret til betaling sker.

Efter 1. maj 2011 følger morarenten af ferielovens § 36, stk. 4, og udgør 1,5 % pr. påbegyndt måned, af det beløb der skal betales til AFF i medfør af § 36, stk. 3, regnet fra den 15. november efter ferieårets udløb og frem til betaling sker.

Måtte der være spørgsmål i forbindelse med ovenstående, står jeg naturligvis til rådighed.

Med venlig hilsen

Birgitte Horn

